

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.5.94](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.94)

УДК 336.71

*О. С. Новосолова,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Херсонський національний технічний університет
ORCID ID: 0000-0002-5225-6353*

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ АТ «ОЩАДБАНК»

*О. Novosolova
PhD in Economics, Kherson National Technical University*

STUDY OF LIQUIDITY MANAGEMENT EFFICIENCY OF JSC “OSCHADBANK”

У статті зазначено, що утримання оптимального рівня ліквідності для банку дозволяє нівелювати значну кількість існуючих загроз, надає переваги у конкурентній боротьбі на ринку банківських послуг, є запорукою успішної та прибуткової діяльності банку і тому має найвищий пріоритет у роботі банку. Розглянуто основні показники ліквідності одного із вітчизняних системно важливих банків – АТ «Ощадбанк», частка якого у загальних активах банківського сектору України досягає майже 16%. Виявлено, що майже половина наданих кредитів АТ «Ощадбанк» потребує створення резервів під кредитні збитки, що відволікає значні ресурси, які можна було спрямувати в розширення діяльності банку. Зазначено, що банк при залученні ресурсів надавав перевагу коштам строком до 1 місяця, а розміщував ці ресурси переважно у середньострокові активи, що створило розрив ліквідності, тобто строкова структура активів та зобов'язань є незбалансованою. Статистика нормативів ліквідності досліджуваного банку засвідчує дотримання усіх необхідних індикаторів, проте значне перевищення фактичних даних над нормативними говорить про надлишок ліквідності та відсутність ефективного менеджменту активів та пасивів банку. У роботі охарактеризовано причини та наслідки надлишку та дефіциту ліквідності для банківських установ. Проведено коефіцієнтний аналіз ліквідності АТ «Ощадбанк». Аргументовано, що система управління банком має забезпечити оптимальне співвідношення між активами та зобов'язаннями, як з точки зору максимізації доходності, так і позицій мінімізації витрат.

In the article it is stated that maintaining the optimal level of liquidity for the bank allows to eliminate a significant number of existing threats, provides competitive advantages in the banking market, it is the key to successful and profitable activities of the bank and therefore it has the highest priority in the bank. The main liquidity indicators of one of the domestic systemically important banks - JSC «Oschadbank», the share of which in the total assets of the banking sector of Ukraine reaches almost 16%, are considered. It was found that almost half of the loans provided by JSC «Oschadbank» requires the creation of reserves for credit losses, which diverts significant resources that could be used to expand the bank's activities. It is noted that when raising resources, the bank preferred funds for up to 1 month, and placed these

resources mainly in medium-term assets, which created a liquidity gap in the term structure of assets and liabilities. Statistics of liquidity ratios of the studied bank shows compliance with all necessary indicators, but the significant excess of actual data over regulatory data is the evidence of excess liquidity and lack of effective management of assets and liabilities of the bank. In the paper it is described the causes and consequences of excess and deficit of liquidity for banking institutions. In cases when banks experience excess liquidity, the bank's management, as a rule, makes quite risky credit investments. Excess liquidity in the banking sector may occur in the absence of a developed financial market in the country or in situation of macroeconomic instability. In the foreign practice of developed countries banks usually invest excess funds in government debt securities. However, domestic banks prefer to buy NBU deposit certificates. In cases of shortage of free cash, banks seek to maximize the attraction of resources from all possible sources. As a result, long-term lending is reduced, the cost of commission services and interest rates on loans is increased. The liquidity ratio of JSC «Oschadbank» was carried out. It is argued that the bank's management system should ensure the optimal ratio between assets and liabilities both in terms of maximizing profitability and cost minimization.

Ключові слова: банк; ліквідність; нормативи ліквідності; ризик ліквідності; високоліквідні активи; системно важливий банк.

Keywords: bank; liquidity; liquidity ratios; liquidity risk; highly liquid assets; systemically important bank.

Постановка проблеми. В умовах нестабільності економічного та політичного середовища кожен банк вимушений працювати в реаліях жорсткої конкуренції, низької довіри потенційних та існуючих клієнтів та зростання ризиків ліквідності та платоспроможності. Досвід 2014-2016 років показав, що загрози зовнішнього середовища не сприяють розвитку банківських установ у відповідь на виклики, а навпаки, створюють перепони для ефективної діяльності банків та генерують ризики для реального сектору економіки.

Утримання оптимального рівня ліквідності для банку дозволяє нівелювати значну кількість існуючих загроз, надає переваги у конкурентній боротьбі на ринку банківських послуг, є запорукою успішної та прибуткової діяльності банку і тому має найвищий пріоритет у роботі банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблематики забезпечення ліквідності банків приділена значна увага таких зарубіжних фахівців як А. Бергер, К. Бауман, Л. Вейл, Е. Гатев, Г. Гортон, Д. Даймон, Т. Кік, І. Корхонен, Т. Счурмен, П. Страхан, А. Такор, Р. Хорват, Дж. Шейдлер, К. Шейк та ін. В українській науковій літературі також досить широко висвітлені питання теоретичних підходів до визначення ліквідності банку, емпіричних розробок щодо оцінки та прогнозування ліквідності банківської системи та управління і регулювання банківської ліквідності. Серед найавторитетніших вітчизняних фінансистів, що займалися вивченням зазначеної проблеми, варто відзначити: О. Васюренка, О. Дзюблюка, В. Коваленко, О. Крикля, А. Мещерякова, В. Міщенко, Л. Примостку, М. Савлука та ін.

Проте оцінка ліквідності системно важливих банків не знайшла достатнього відображення у роботах вчених та все ще залишається нагальною потребою на сучасному етапі розвитку банківської системи України.

Формулювання цілей статті. Основною метою статті є дослідження показників ліквідності одного із вітчизняних системно важливих банків – ПАТ «Державний ощадний банк України», окреслення виявлених проблем та розробка шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Одним із найбільших ризиків у банківському секторі є ризик ліквідності, а точніше її надлишок або дефіцит. Гарантією досягнення позитивних результатів діяльності для будь-якого банку є ефективно збалансування активів та зобов'язань за обсягами, термінами погашення та валютами. Без якісного управління ліквідністю неможливо проводити кредитно-інвестиційну діяльність, забезпечувати поточні потреби для функціонування банку та обслуговування клієнтів.

Для більш ретельного відстеження ситуації у банківському секторі Національним банком України (далі - НБУ) із 2015 року визначається перелік системно важливих банків, наразі визначено 14 системних банків. Досить часто у англійській літературі до таких банків застосовують вислів «Too big to fail», або «Занадто великий, щоб впасти». Для системно важливих банків встановлені підвищені вимоги для забезпечення додаткового запасу їх стійкості, зокрема це стосується: буфера системної важливості, який почне діяти із 01.01.2021 року та посиленого нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) - не більше ніж 20% (для інших банків - 25%) [1]. Водночас, усі державні банки України входять у перелік системно важливих, що на нашу думку, створює додаткові ризики для бюджетної

сфери, оскільки власником цих банків є Уряд і у разі необхідності докапіталізації державних банків на це будуть спрямовані бюджетні ресурси, як це відбувалося у попередні роки.

Отже, банківський сектор України є досить концентрованим. Значна частка ресурсної бази зосереджена в руках державних банків. У таблиці 1 представлено частку чотирьох державних банків у структурі банківських ресурсів.

Таблиця 1.
Частка державних банків у структурі банківських ресурсів*

Назва банку	2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %
АТ КБ «Приватбанк»	220,0	17,5	259,1	19,2	282,0	20,6
АТ «Ощадбанк»	210,6	16,7	233,9	17,4	217,8	15,9
АТ «Укресімбанк»	160,3	12,7	171,0	12,7	161,6	11,8
АТ «Укргазбанк»	53,7	4,3	69,3	5,1	82,4	6,0
Разом 4 державні банки	644,1	51,2	733,6	54,4	744,8	54,5
Інші банки	614,5	48,8	614,3	45,6	622,3	45,5
Всього	1258,6	100,0	1347,9	100,0	1367,1	100,0

*Примітка. Складено автором за даними джерел [2]

Загалом державні банки сконцентрували майже 55% усіх банківських ресурсів, крім того із 2016 року їх часта тільки збільшувалася. Значна концентрація банківського сектору зумовлена націоналізацією у 2016 році АТ КБ «Приватбанк». Також за останні 3 роки Уряд для підтримки платоспроможності державних банків нарощував їхній власний капітал.

Розглянемо особливості управління ліквідністю на прикладі державного банку - ПАТ «Державний ощадний банк України» (далі – АТ «Ощадбанк»).

Отже, визначимо місце АТ «Ощадбанк» у банківській системі України за рівнем його активів (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка чистих активів АТ «Ощадбанк» та його частки у загальних активах банківських установ України у 2016-2018 роках*

*Примітка. Складено автором за даними джерел [2; 3]

Як видно з даних рис. 1, за величиною активів АТ «Ощадбанк» протягом 2016-2018 років займав приблизно 15,9-17,4% від загального обсягу активів банківської системи України, що є доволі високим показником.

Отже, розглянемо структуру активів АТ «Ощадбанк» та визначимо їх основні складові (табл. 2).

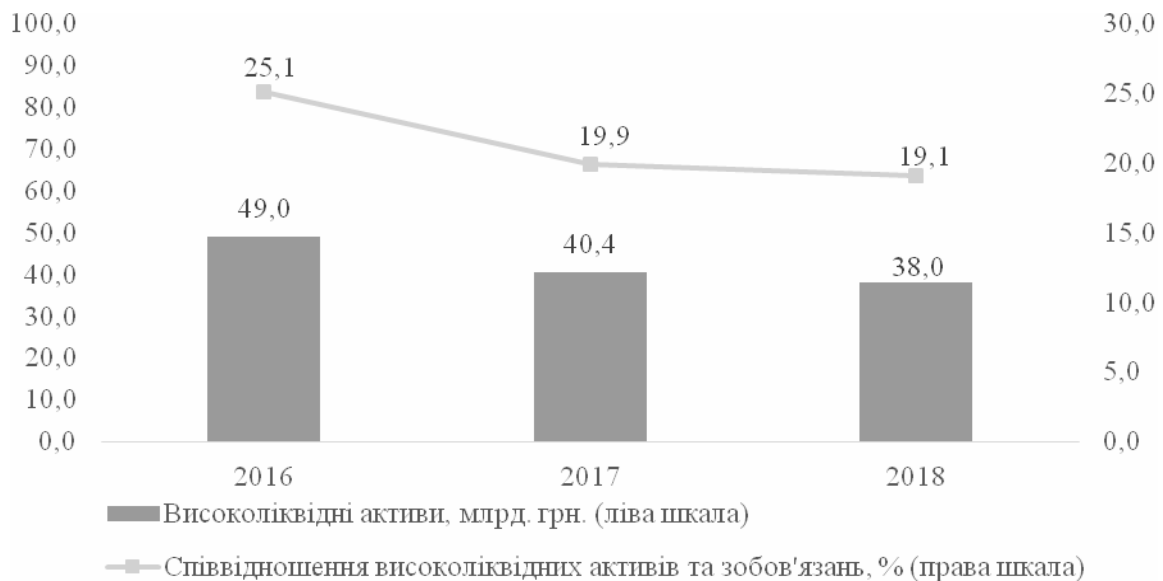
Таблиця 2.
Структура активів АТ «Ощадбанк» у 2016-2018 роках*

Показник	2016 рік		2017 рік		2018 рік		Відхилення 2018 року від	
	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %	2016 року, в.п.	2017 року, в.п.
Грошові кошти та рахунки в НБУ	10,4	4,9	12,2	5,2	10,6	4,9	0,0	-0,3
Кошти в інших банках	31,2	14,8	17,1	7,3	11,0	5,1	-9,8	-2,3
Похідні фінансові активи	17,1	8,1	21,8	9,3	-	-	-8,1	-9,3
Кредити, надані клієнтам	65,9	31,3	74,5	31,9	67,5	31,0	-0,3	-0,9
Інвестиції	65,0	30,9	98,1	41,9	116,6	53,5	+22,7	+11,6
Інвестиційна нерухомість	12,6	6,0	-	-	0,7	0,3	-5,7	+0,3
Основні засоби та нематеріальні активи	6,6	3,1	7,6	3,2	9,0	4,1	+1,0	+0,9
Передплата з податку на прибуток	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,0	0,0
Інші активи	1,5	0,7	2,3	1,0	2,1	1,0	0,3	0,0
Усього активів	210,6	100,0	233,9	100,0	217,8	100,0	-	-

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3]

Найвагомішою статтею активів АТ «Ощадбанк» у досліджуваному періоді були інвестиції, у 2016 році їх питома вага становила 30,9%, у 2017 році – 41,9%, а у 2018 році – 53,5%. АТ «Ощадбанк» інвестував переважно в державні боргові цінні папери, емітовані урядом, місцевими органами самоврядування та Державною іпотечною установою. Другою за важливістю складовою були кредити, надані клієнтам, за підсумками 2018 року їх частка становила 31,0% усіх активів. Отже, майже 80% активів банку зосереджено у кредитах клієнтам та інвестиціях в цінні папери, що свідчить про слабку диверсифікованість активів. Досить суттєве зменшення по питомій вазі відбулося за статтею коштів в інших банках - -9,8 в.п. за 3 роки.

Найліквідніша складова активів – грошові кошти та кошти в НБУ займала майже 5% активів банку. Динаміку високоліквідних активів АТ «Ощадбанк» наведено на рис. 2.

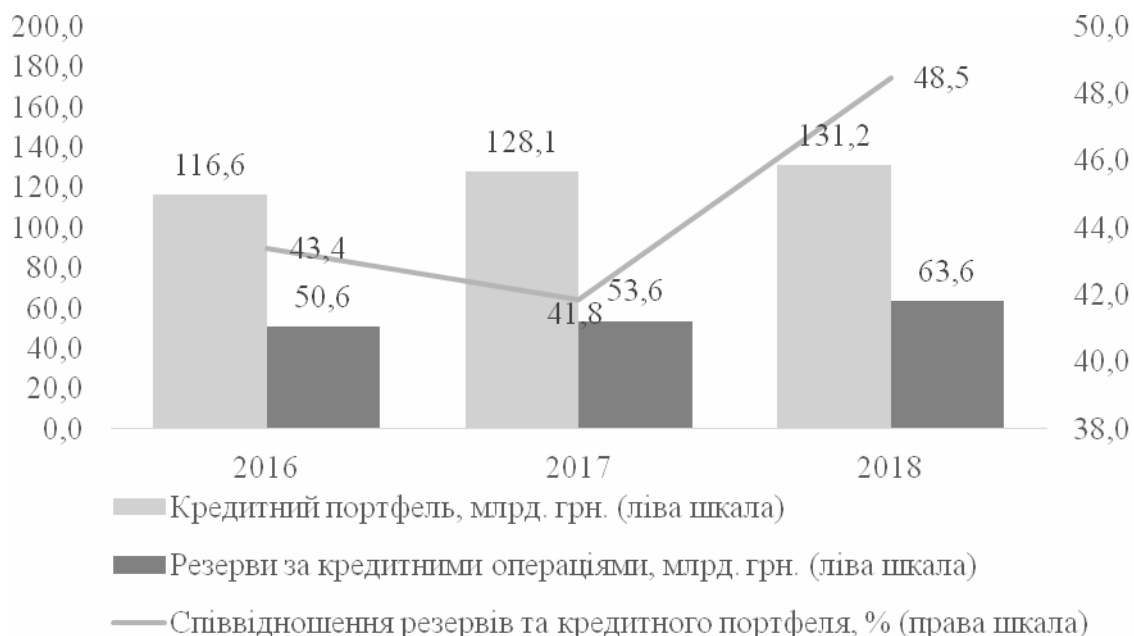

Рис. 2. Динаміка співвідношення високоліквідних активів та зобов'язань АТ «Ощадбанк» у 2016-2018 роках*

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3]

Як видно з рис. 2 питома вага високоліквідних активів АТ «Ощадбанк» поступово знижувалася, що означає погіршення рівня ліквідності банку.

Значний вплив на ліквідність банку мають обсяги резервів під кредитні операції, чим більша частка непрацюючих кредитів у портфелі банку, тим більше коштів банк змушений направляти в резерви. На рис. 3 представлено динаміку кредитного портфеля банку та обсягів резервів, сформованих на покриття кредитних збитків.

Рис. 3. Динаміка кредитного портфеля та резервів під кредитні операції АТ «Ощадбанк» у 2016-2018 роках*

*Примітка. Складено автором за даними джерел [60]

Отже, майже половина наданих кредитів АТ «Ощадбанк» потребує створення резервів під кредитні збитки, що вкрай негативно характеризує стан управління кредитним портфелем та відволікає значні ресурси, що могли бути вкладені в розширення діяльності банку.

На наступному етапі проаналізуємо активи та зобов'язання банку за строками погашення (табл. 3).

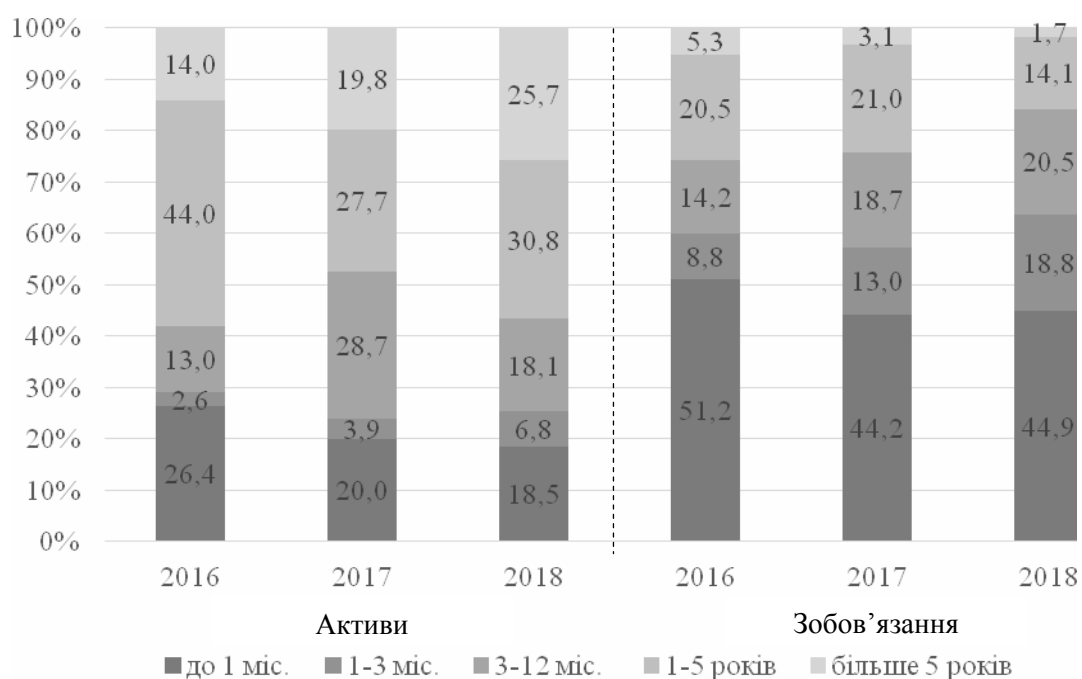
Таблиця 3. Активи та зобов'язання АТ «Ощадбанк» за строками погашення у 2016-2018 роках*

Роки	Фінансові активи					Всього	Фінансові зобов'язання					Всього
	до 1 міс.	1-3 міс.	3-12 міс.	1-5 років	більше 5 років		до 1 міс.	1-3 міс.	3-12 міс.	1-5 років	більше 5 років	
2016	49,0	4,8	24,1	81,6	26,0	185,5	99,4	17,1	27,6	39,8	10,3	194,2
2017	40,4	7,8	58,1	56,3	40,0	202,3	89,1	26,3	37,6	42,4	6,3	201,6
2018	38,0	14,1	37,2	63,5	53,0	205,9	89,2	37,3	40,7	28,0	3,3	198,5

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3]

АТ «Ощадбанк» поступово нарощував свою ресурсну базу. При цьому перевага надавалася залученню коштів строком до 1 місяця, а розміщувалися ці ресурси здебільшого у середньострокові активи, що породжує ризик розривів ліквідності для банку.

На рис. 4 наочно відображено ситуацію в узгодженості строків залучення ресурсів та їх розміщення АТ «Ощадбанк».

Рис. 4. Структура активів та зобов'язань АТ «Ощадбанк» за строками погашення у 2016-2018 роках, %*

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3]

Найбільшу частку своїх ресурсів АТ «Ощадбанк» спрямовував у активи строком від 3 до 12 місяців, також у досліджуваному періоді банку вдалося наростити частку активів терміном погашення понад 5 років. Проте строкова структура активів та зобов'язань є доволі незбалансованою. Хоча керівництво банку вважає, що від'ємний кумулятивний розрив ліквідності на основі очікуваних строків погашення рахунків клієнтів за часовим кошиком «до 1 року», що виник станом на 31 грудня 2017 року, є контрольованим та не загрожує здатності своєчасно та в повному обсязі розраховуватись за власними зобов'язаннями.

Станом на 31 грудня 2018 року Група мала обсяг вторинного резерву ліквідних коштів балансовою вартістю 55,6 млрд. грн., що представлений такими цінними паперами зі строком погашення більше 1 року:

- необтяженими ОВДП, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Необхідні кошти можуть бути отримані шляхом продажу вказаних цінних паперів або шляхом залучення кредиту від НБУ на умовах рефінансування під заставу цих цінних паперів. Станом на 31 грудня 2018 року справедлива вартість таких цінних паперів складала 35,4 млрд. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 0,4 млрд. грн.);

- необтяженими ОВДП, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Необхідні кошти можуть бути отримані шляхом продажу вказаних цінних паперів або шляхом залучення кредиту від НБУ на умовах рефінансування під заставу цих цінних паперів. Станом на 31 грудня 2018 року справедлива вартість таких цінних паперів складала 12,4 млрд. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 0,3 млрд. грн.);

- необтяженими ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю, що можуть бути використані в якості застави при залученні кредиту від НБУ на умовах рефінансування. Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість таких цінних паперів складала 7,7 млрд. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 0,2 млрд. грн.). Вказані цінні папери у складі вторинного резерву ліквідних коштів покривають кумулятивний розрив ліквідності за часовим кошиком «до 1 року» [3].

Проведемо моніторинг дотримання АТ «Ощадбанк» нормативів ліквідності (табл. 4).

Таблиця 4.
Нормативи ліквідності АТ «Ощадбанк» у 2016-2018 роках*

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення 2018 року від	
				2016 року	2017 року
Норматив миттєвої ліквідності (Н4)					
Фактичне значення (Н4), %	60,53	52,56	99,92	+39,92	+47,36
Нормативне значення (Н4), %	20	20	20	0	0
Відхилення від нормативу, в.п.	+40,53	+32,56	+79,92	-	-
Норматив поточної ліквідності (Н5)					
Фактичне значення (Н5), %	104,70	133,22	136,12	+31,42	+2,90
Нормативне значення (Н5), %	40	40	40	0	0
Відхилення від нормативу, в.п.	+64,70	+93,22	+96,12	-	-
Норматив короткострокової ліквідності (Н6)					
Фактичне значення (Н6), %	95,29	97,08	85,55	-9,74	-11,53
Нормативне значення (Н6), %	60	60	60	0	0
Відхилення від нормативу, в.п.	+35,29	+37,08	+25,55	-	-

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3]

Слід зазначити, що статистичні дані за останні 3 роки, наведені в таблиці 4, засвідчують дотримання досліджуваним банком усіх нормативів ліквідності, проте значне перевищення фактичних даних над нормативними говорить про надлишок ліквідності та відсутність ефективного менеджменту активів та пасивів банку.

У випадках, коли банки відчувають надлишок ліквідності, менеджментом банку, як правило, проводяться досить ризикові кредитні вкладення. Надлишкова ліквідність у банківському секторі може з'явитися у разі відсутності розвинутого фінансового ринку в державі або макроекономічної нестабільності, тоді накопичені заощадження не трансформуються в інвестиції, а власники вільних фінансових ресурсів, прагнучи отримати «швидкі» прибутки та не втратити свої гроші, розміщують їх у короткострокові банківські вклади, які вони готові вилучити при перших ознаках погіршення економічної ситуації.

Іще однією з причин надлишку банківської ліквідності є некоректно визначені орієнтири грошово-кредитної політики центрального банку, коли «політика дешевих грошей» призводить до невиправданого розширення кредитування. У такому випадку банки пом'якшують вимоги до позичальників, приймаючи на себе більший ризик неповернення коштів, який зрештою буде реалізований.

Таким чином, рівень ліквідності банківської системи здатний істотно впливати на макроекономічну динаміку. Дефіцит ліквідності спричиняє проблеми щодо своєчасного здійснення платежів та виконання зобов'язань. Надлишок же ліквідності може призвести до небезпечного збільшення обсягів кредитування через недооцінку ризиків неповернення коштів.

У зарубіжній практиці розвинених країн банки, зазвичай, інвестують надлишкові кошти в боргові цінні папери уряду – в Україні це облігації внутрішньої державної позики. Проте вітчизняні банки віддають перевагу купівлі депозитних сертифікатів НБУ, що мають гарантовано високий, безризиковий відсотковий дохід – близько 16% за підсумками 2018 року, та короткостроковий термін – від 1 до 100 днів [5]. Така практика дозволяє стерилізувати короткостроковий надлишок ліквідності, а отже, стримувати і інфляцію, проте такі заходи можуть використовуватися лише обмежений період часу, оскільки вони не сприяють вдосконаленню менеджменту активів банку та розвитку кредитування суб'єктів національної економіки.

У випадках дефіциту вільних грошових коштів банки прагнуть максимізувати залучення ресурсів з усіх можливих джерел. Внаслідок цього скорочується довгострокове кредитування, зростає вартість комісійних послуг, збільшуються відсоткові ставки за кредитами при одночасному або зменшенні депозитних ставок, якщо банк більш виважено підходить до формування пасивів, або одночасному зростанні депозитних ставок, якщо банк прагне у короткі терміни покрити розрив ліквідності та дотримується агресивної політики залучення ресурсів. Хоча в останньому випадку це може призвести до поглиблення проблем із ліквідністю у випадках раптового відтоку коштів із банківської системи [6].

Проведемо коефіцієнтний аналіз ліквідності АТ «Ощадбанк» у 2016- 2018 роках (табл. 5).

Таблиця 5.
Коефіцієнтний аналіз ліквідності АТ «Ощадбанк» за 2016-2018 роки*

Коефіцієнт	Оптимальне значення	Роки			Відхилення 2018 року від	
		2016	2017	2018	2016 року	2017 року
Коефіцієнт співвідношення високоліквідних активів та робочих активів	не менше 0,2	0,27	0,19	0,19	-0,08	0,00
Коефіцієнт загальної ліквідності	не менше 1	1,08	1,16	1,10	+0,02	-0,06
Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів	0,70-0,80	0,97	0,90	0,78	-0,19	-0,12
Коефіцієнт ліквідних цінних паперів	0,05-0,10	0,24	0,27	0,50	+0,26	+0,23
Коефіцієнт структурного співвідношення вкладів	–	0,54	0,45	0,44	-0,10	-0,01
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	-	0,29	0,24	0,24	-0,05	0,00

*Примітка. Складено автором за даними джерел [3; 7]

У досліджуваному періоді АТ «Ощадбанк» дещо погіршив показник співвідношення високоліквідних активів та робочих активів і коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань. Проте коефіцієнти загальної ліквідності, співвідношення кредитів і депозитів та коефіцієнт ліквідних цінних паперів мали оптимальне значення. Також банк покращив свої позиції щодо структурного співвідношення вкладів, знизивши частку депозитів до запитання у складі депозитного портфеля.

Проведені дослідження проблематики управління ліквідністю АТ «Ощадбанк» дають можливість стверджувати, що банк працює в умовах надлишкової короткострокової ліквідності, що негативно впливає на рівень прибутковості банку, оскільки найбільш ліквідні активи не генерують доходів.

Висновки. Отже, основним завданням будь-якої банківської установи є підтримка ліквідності та платоспроможності. В умовах погіршення економічної кон'юнктури виникає необхідність принципово нового підходу до управління ліквідністю банку, яка має базуватися на врахуванні усіх факторів, що її формують. Через це виникає об'єктивна необхідність розробки науково обгрунтованого підходу до управління ліквідністю банку з урахуванням різноманітних сценаріїв розвитку подій. В цілому ж система управління банком має забезпечити оптимальне співвідношення між активами та зобов'язаннями, як з точки зору максимізації доходності, так і позицій мінімізації витрат.

Перспективами подальших наукових пошуків є дослідження зарубіжного досвіду управління ліквідністю банківських установ та практики здійснення регулювання ліквідності банків з боку органів нагляду за банківською діяльністю.

Список літератури.

1. Національний банк оновив перелік системно важливих банків. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-onoviv-perelik-sistemno-vajlivih-bankiv> (дата звернення 15.05.2020).
2. Наглядова статистика НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення 08.05.2020).
3. Фінансова звітність АТ «Ощадбанк. URL: <https://www.oschadbank.ua/ua/about/financial-reporting> (дата звернення 06.05.2020).
4. Національний банк запроваджує новий інструмент екстреної підтримки ліквідності банків. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zaprovadjuje-noviy-instrument-ekstrenoyi-pidtrimki-likvidnosti-bankiv> (дата звернення 03.05.2020).
5. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи : Постанова Правління Національного банку України від 17.09.2015 р. № 615 (дата оновлення 23.04.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15> (дата звернення 11.05.2020).
6. Безвух С. В. Ліквідність банку: сутність та фактори впливу Ефективна економіка. 2015. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2015/48.pdf (дата звернення 09.05.2020).
7. Аналіз діяльності комерційного банку : навч. посіб. / за ред. Ф. Ф. Бутинець, А. М. Герасимовича. Житомир : Рута, 2001. 384 с.

References.

1. National Bank of Ukraine (2020), "The National Bank has updated the list of systemically important enterprises", available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-onoviv-perelik-sistemno-vajlivih-bankiv> (accessed 15.05.2020)

2. National Bank of Ukraine (2020), “Supervisory statistics of the NBU, available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (accessed 08.05.2020).

3. PJSC «Oschadbank» (2020), “Financial statements”, available at: <https://www.oschadbank.ua/ua/about/financial-reporting> (accessed 06.05.2020).

4. National Bank of Ukraine (2016), “The National Bank introduces a new instrument for emergency support of bank liquidity”, available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zaprovadjuje-noviy-instrument-ekstrenoyi-pidtrimki-likvidnosti-bankiv> (accessed 03.05.2020).

5. National Bank of Ukraine (2015), “Resolution of the Board National Bank of Ukraine “On approval of the Regulation on the application by the National Bank of Ukraine of standard instruments for regulating the liquidity of the banking system”, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15> (accessed 11.05.2020).

6. Bezvukh, S. (2015), “Bank liquidity: essence and factors of influence”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 12, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2015/48.pdf (accessed 09.05.2020).

7. Butynets, F. and Gerasimovich, A. (2001), *Analiz diialnosti komertsiiinoho banku* [Analysis of the activities of a commercial bank], Ruta, Zhytomyr, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.05.2020 р.